

מא.

י ש י ב ה -

של ועדת חוקה, חוק ונושפט

מיום י"ז חשון תש"ט

השתתפו: היו"ר נ. ניר

י. לז

א. חבורי

ע. אסף

י. קוסוי

ד. בר-רב-האי

ע. פישמן

י. בר-יהודה

ח. רובין

מ. בן-עמי

ד"ר י. בדר

ע. ז' בוטינסקי

י. קליבנוב

א. ג'רג'וריה

בזכות דעה מיעצח: ר. כגן.

שר המשפטים פ. רוזן

מר וילקנפלד- מטעם משרד המשפטים

מר שפירא - היועץ המשפטי

מר פיאמנטה - המתרגם.

היו"ר נ. ניר:

פותח את הישיבה.

סדר היום: המשך הדיון על חוק תפיסת נכסי

טו"ק 5 ערעור יט.

אנו עוברים למעיף 17.

סעיף 17 א) "הרואה עצמו נפגע על ידי צו של רשות

מוסמכת, רשאי לערער עליו לפני ועדת ערעור תוך עשרה ימים מהיום שבו
נמסר לו הצו, או, אם לא נמסר לו הצו, תוך עשרה ימים מהיום בו הגיע הצו
לידיעתו."

ד"ר ז. ורהפטיג: מציע להאריך את זמן הערעור לארבעה עשר

ימים.

ההצעה נחקבלה.

סעיף 17 ג) "הערעור מוגש לוועדת הערעור בכחב בשני

העתקים; העתק אחד יומצא על ידי הועדה לרשות המוסמכת אשר נתנה את הצו."

ד"ר ז. ורהפטיג: לדעתו סעיף זה מיותר, היות וברור כי כל

ערעור מוגש בשני העתקים.

אנו עוברים למעיף 18.

היו"ר נ. ניר:

"ועדת ערעור תאשר צו תפיסת מקרקעים או צו

דיוור, עם או בלי שינויים, אם היא משוכנעת שהצו דרוש לכל תכלית מן

התכליות הנזכרות בסעיף 3(ב)."

בסעיף זה, התעוררה השאלה אם יש להשאיר

את הנוסח הקיים, או לנסח בצורה שלישית; "אלא אם היא משוכנעת" וכך

יש לתת לוועדה סמכות רחבה, אך יש לכבול

את ידה בדבר אחד, אסור לה לאשר את הערעור אלא אם היא משוכנעת שזה

נחוץ, אך יכול לקרות מקרה אחד, אשר מחוץ נמוקים שונים אחרים אין היא

יכולה לאשר.

י"ז חשון תש"י
חוק חפיסת נכסים

ד"ר ז. ורהפטיג:

חושב שתפקיד ועדת הערעורים, לבקר ולשנות
אך אין מתפקידה לאשר. לכן מציע להשמיט

את המלה "תאשר".

היו"ר נ. ניר:

מצביע את הצעת חבר הכנסת ורהפטיג.
ההצעה נפלה.

נתקבלה הצעת הרוב, לכתוב בצורה שלילית:

"אלא אם היא משוכנעת" וכ"ו.

ד"ר י. בדר:

תומך בהצעת חבר הכנסת ורהפטיג, ושומר לעצמו
זכות הסתיגות למעיף זה (18).

היו"ר נ. ניר:

אנו עוברים למעיף 19.

מע"ף 19 א) "סמכויותיה של ועדת ערעור הן כאילו הייתה א"

ועדת הקירה שנתמנתה לפי פקודת ועדות החקירה (1), ושהענקו לה כל הסמכויות
שאפשר להעניק לוועדת הקירה כזאת לפי מע"ף 5 לפקודה האמורה."

ב) "ועדת ערעור קובעת א בעצמה את סדרי דיוניה,

במידה שלא נקבעו בחוק זה ובתקנות שהותקנו על פיו."

חבר הכנסת הררי, מציע לתת סמכות לוועדת

הערעורים כסמכות הנתנת לשופט שלום ולא זו הנתנת לוועדת החקירה, ולהוסיף
פיסקא, ששר המשפטים רשאי להחקיין תקנות בקשר לעבודת ועדת הערעורים.

ד"ר ז. ורהפטיג:

באם תתקבל הצעה זו מתעוררת השאלה על

הסמכויות/ הנתנות לוועדות ערעורים אחרות.

ולכן מציע שמשרד המשפטים יכין חוק כולל עבור כל ועדות הערעורים, בקשר

לסמכויות הניתנות להן.

ח. רובין: מצטרף לדבריו של חבר הכנסת ורהפטיג.

י. קוטורי: לדעתו החוק אינו קובע רק מבחינה משפטית,

אלא מבחינה צבורית. יודע מה פירוש החוק

הזה לגבי האזרח, והנה בכל זאת ישנה ועדת ערעורים שמחפידה להגן על זכויות האזרח מפני ההגדרות של הרשות המוסמכת, ולכן רצוי שממכותה של ועדת הערעורים תהיה מפורטת בגוף החוק.

ד"ר י. בדר: מציע לקבל הבטחה משר המשפטים, בדבר

התקנת תקנות בנוגע לכל ועדות הערעורים.

היו"ר נ. ניר: בוועדת המשנה נתקבלה הבטחה זו ממשרד המשפטים

ואינו חושב ששר המשפטים צריך להזדרז על

הבטחה זו.

ד"ר בדר: השאלה היא, כמה זמן תמשך הכנת התקנות.

שר המשפטים פ. רוזן: מוסר כי משרד המשפטים יקיים את הבטחתו.

אבל בחוק /הנ"ל אינו יכול לחול במידה שזה

על כל ועדות הערעורים כי, לכל ועדה תפקידים שונים. הכנת החוק תמשך זמן

ממושך. את הצעת הררי מוכן לקבל, באם תתקבל על ידי רוב הועדה.

בקשר לוועדת חקירה, הרי ניסוחה לה הסמכות

לגבי הזמנת פקידים, השבעת פקידים ולגבי הטלת קנסות. בקשר לייצוג אדם ע"י

עורך דין, הרי זה הלוי באישור הועדה.

מ. בן עמי: מתנגד לדברי שר המשפטים. עורך דין מופיעים

בזכות ולא בחסד הועדה.

מציע להשמיט את העיף קטן ב(1) מטעף 19.

היו"ר נ. ניר: מצביע את הצעת חבר הכנסת בן עמי.

ההצעה נפלה.

י. לם:

כאן נתעוררה שאלה נכונה ורצינית, האם
למערער ישנה הזכות להיות מיוצג על ידי

עורך דין. לדעתו יש זכות לעורך דין להופיע בכל ועדה וועדה.

ח. רובין:

הבין מדברי שר המשפטים, שהועדה היא
הקובעת בקשר להופעת עורך דין, ומצטרף

לדעתו.

יועץ המשפטי י"מר שפירא: מבקש רשות להתנגד לשר המשפטים במקרה זה.

בחוק הכללי ישנו סעיף אשר לפיו, עורך דין
יכול ליצג כל אדם, בכל ועדה. אין זה תלוי באשור הועדה. כן יכול ליצג
את המערער לאו דוקא עורך דין, אלא גם כל אדם אחר.

שר המשפטים פ. רוזן:

מוסיף שבמקרה שהועדה קובעת את סדרי
דיוניה, הרי היא יכולה לאשר זאת ויכולה

לא לאשר.

היועץ המשפטי פ. שפירא: מחנגד לדעה זו. אחת הדרכים להגנת זכויות

האדם היא, קרשות לאדם להיות מיוצג על

ידי עורך דין. זה נקבע בבתי המשפט האנגליים וגם בבתי המשפט שלנו. אך
יש מקרים של הגבלה מיוחדת ואז ניתנת לאדם הזכות לפנות לבית המשפט
העליון.

היו"ר נ. ניר:

כולם מסכימים לדעה, שעורך דין יכול

ליצג את המערער בכל ועדה. יש האומרים

שיש צורך להכניס פסקא זאת לסעיף, ויש האומרים שזה ברור מאליו ואין
צורך להוסיף זאת.

שר המשפטים פ. רוזן:

מציע שענין הוספת הפסקא ימסר לשיקול

דעתם של היועץ המשפטי ויו"ר הועדה.

היו"ר נ. ניר: הצעת שר המשפטים נתקבלה.

אנו עוברים לסעיף 20.

" כל צו של רשות מוסמכת על פי חוק זה יפרט את

הוראות סעיף 17 לגבי זכות הערעור על הצו, תקופתו ואופן הגשתו."

ח. רובין: מציע להוסיף בסעיף זה, שהרשות המוסמכת

תפרסם את כתובתה של ועדת הערעורים. יש מקרים

שאם קורא על מנוי הועדה אך אינו יודע את כתובתה.

היו"ר נ. ניר: הצעת חבר הכנסת רובין נתקבלה.

אנו עוברים לסעיף 21.

סעיף 21 א) " כל צו הנוגע בזכויותיו של אדם - ימסר לידיו."

ב) " באין אפשרות מעשית למסירה ביד, יישלח הצו

בראש רשום או יפורסם ברשומות."

ג) " צו שהוצג במקום בולט על פני בית או בחוכו,

רואים אותו כאילו נמסר לבעל הבית ולכל המחזיקים בו, כחום עשרים וארבע שעות

משעת הצגתו, אלא אם הוכח, לגבי בעל הבית או אחד המחזיקים בו, שהצו לא

הגיע לידיעתו."

מציע שהצו יגיע לאדם הנוגע, בשתי דרכים יחד

ד"ר ז. ורמז: ורמז:

מחוץ השלש הכתובות בחוק. למשל, גם במסירה

ביד וגם בפרסום ברשומות.

מציע להוסיף דרך רביעית - פרסום בעתון יומי.

ע. זבוטינסקי:

לדעתו לא כל האנשים קוראים את הרשומות, אך

קוראים עתון יומי.

א. ג'רג'ורה:

מצטרף להצעתו של חבר הכנסת זבוטינסקי.

הערבים אינם קוראים את הרשומות, ועד אשר יחורגמו הרשומות, הצו לא יגיע אליהם, והדבר ימשך זמן רב. לעומת זאת ~~לעם~~ באם יתפרסם הצו בעתון יומי, יגיע גם אל הערבים הנוגעים בדבר.

היו"ר נ. ניר:

מצביע את הצעה חבר הכנסת זבוטינסקי.

ההצעה נ ת ק ב ל ה.

סעיף 21 (ד)

" צו שנשלח אל אדם בדרך רשום לפי כתובת מקום

מגוריו הרגיל או מקום עסקיו הרגיל או מקום מגוריו האחרון או מקום

עסקיו האחרון, או שפורסם ברשומות, רואים אותו כאילו נמסר כתום שבעים ושתיים

שעות משעה שנמסר בדואר או שפורסם ברשומות, הכל לפי הענין, אלא אם יוכיח

אדם שהצו לא הגיע לידיעתו.

היועץ המשפטי י. שפירא: יש מקרים שהצו נשלח ולא הגיע לידי האדם

אם בגלל שנוי כתובת או מסיבה אחרת. לדעתו

אין זה צריך להפריע לבצוע החוק, אך הזכות לערער נשארת, באם האדם יוכיח

שהצו לא הגיע אליו.

סעיף 22.

היו"ר נ. ניר:

" רשות מוסמכת וכל אדם שהורשה לכך על ידי

רשות מוסמכת, רשאי להשתמש בכח במידה הדרושה לבצע צו שניתן על ידי רשות

מוסמכת או החלטה שניתנה על ידי ועדת ערעור על פי חוק זה".

ע. זבוטינסקי: מבקש לדעת מיהו המוציא לפועל.

ח. רובין: לדעתו יכולה לבצע זאת רק המשטרה, ולא כל אדם

אחר.

ע. זבוטינסקי: מציע לכתוב בחוק שההוצאה לפועל תעשה רק בנוכחות המשטרה/היות, וזה יכול להעשות גם על ידי פלוגה מחץ מיוחדת העומדת לרשותה של הרשות המוסמכת.

יועץ המשפטי י. שפירא: המשטרה אינה מוציאה לפעל. זאת עושים סבלים עבור תשלום, אבל המשטרה נוכחת במקום לכל מקרה של התנגדות. לדעתו הצעת חבר הכנסת זבוטינסקי מיותרת.

היו"ר נ. ניר: מצביע את האעתו של חבר הכנסת זבוטינסקי. ההצעה נפלה.

חבר הכנסת זבוטינסקי שומר לעצמו את הזכות להסתיגות הבאה: "במקרה של צורך בשמוש בכח נגד אנשים, לא תבוצע ההוצאה לפועל אלא בנוכחות המשטרה".

היו"ר נ. ניר: סעיף 25.

(א) "כל אדם הנוגע בדבר חייב, ככל שיידרש על ידי רשות מוסמכת, למסור לה ולשליחיה ידיעות נכונות ולהמציא לה ולשליחיה מסמכים, שלדעת הרשות המוסמכת עשויים הם להקל עליה את השימוש במכויות הנתונות לה על פי חוק זה או את הביצוע של צווים שניתנו על פי חוק זה; אך לא יידרש אדם למסור ידיעות או להמציא מיסמכים העלולים להטיל עליו אשמה פלילית, וכן לא יידרש אדם למסור ידיעות או להמציא מיסמכים שמסירחם או המצאתם אסור עליו לפי כל חוק אחר".

(ב) "העוור על סעיף קטן (א), דינו - מאסר עד שלשה חדשים או קנס עד שבעים וחמש לירות או שני הענשים כאחד."
י. לם: בקשר לסעיף קטן (ב) סעיף 25. לדעתו יש להוסיף את המלה "עבירה" לסעיף זה. באופן חוקי יש

צורך לכתוב מי שעובר עבירה דינו וכו'.

לדעתו החוק שלנו מתחלק בין הפרוצצורה לשני

שלבים, ראשית צריך לחייב מישהו בעבירה ואז אחרי שהתחייב בעבירה אפשר

לקנום אותו. עבר על כל מעיפית החוק ולא מצא כל סעיף הקובע עונש מבלי

שארם יאשם בעבירה.

מר וילקנפלד: חושב שאין צורך להוסיף את המלה "עבירה" היות

ועד היום בכל החוקים השונים שנתקבלו על ידי הכנסת לא נתקבלה נוסחה זו

ואם נתקבל בחוק זה, יהיה צורך לשנות גם את שאר החוקים שכבר נתקבלו.

מר לם: מתנגד לדעתו של מר וילקנפלד. רק חוק אחד

או שנים אושרו כפי שמסר מר וילקנפלד. ואם אפילו יהיה צורך לשנות את החוקים

שכבר אושרו, הרי אפשר לעשות זאת ע"י הוראה כללית אחת.

ח. רובין: מציע להפוך את סעיף קטן (ב) לסעיף, ולכתוב

מהצד "עבירה". כן מציע לבטל את עונש המאסר

ולשאיר רק את הקנס הכספי, אך יש צורך להגדילו. לדעתו יש להגדיל את הקנס

עד סכום של 1000 לירות.

שואל, האם במקרה שאדם נשאל כמה פעמים על

אותו העניין נניח 10 פעמים האם זה נחשב לעשרה עבירות או לעבירה אחת.

היו"ר נ. ניר: זה נחשב לעבירה אחת.

י. לם: מתנגד להצעתו של חבר הכנסת רובין להשמיט את

עונש המאסר. במקרה זה יכולה להוצר הפליה.

העשיר ישלם את הקנס והעניי ילך למאסר, כי לא תהיה לה האפשרות לשלם את הקנס.

מ. בן-עמי: כאן מדובר על בעלי רכוש ולהם ישנה האפשרות

לשלם את הקנס.

יועץ המשפטי י. שפירא: חוץ בהצעת רובין אף להשמיט את המלה "מאסר"

ומציע להגדיל את הקנס עד סכום של 300 ל"י.

מציע 500 ל"י.

י. למ:

מציע 100 ל"י.

מ. בן-עמי:

תומך בהצעת חבר הכנסת מ. בן עמי.

א. ג'רג'ורה: ~~תא~~

מצביע את הצעת חבר הכנסת רובין להשמיט את

היו"ר נ. ניר:

המלה "מאמר".

ההצעה נהקבלה.

ישנן 4 הצעות להגדלת הקנס. (א) של חבר הכנסת

רובין, אלף לירות. (ב) הצעת חבר הכנסת למ, חמש מאות לירות. (ג) הצעת היועץ

המשפטי, 300 ל"י. (ד) הצעת חברי הכנסת מ. בן-עמי וא. ג'רג'ורה - 100 ל"י.

מצביע את ארבעה ההצעות.

נהקבלה ההצעה האומרת להגדיל את הקנס עד

חמש מאות לירות.

שומר לעצמו זכות הסתיגות האומרת, להשמיט

מ. בן עמי:

את סעיף 25 על סעיפיו הקטנים (א) ו(ב).

סעיף 27.

היו"ר נ. ניר:

ישנם בחים חדשים שהוקמו אחרי הקמת המדינה

ע. זבוטינסקי:

ונחפסו. לכן מציע שגם לבעלי בחים אלה תנתן

הזכות לערער ולקבל את הבית חזרה.

חושב שבעלי הבחים האלה זכאים לערער בפני

מ. בן עמי:

ועדת הערעורים.

יועץ המשפטי י. שפירא: מחנוד להצעותיהם של חברי הכנסת ע. זבוטינסקי

ומ. בן עמי, היות ואז חצטרך הממשלה לראש=

להוציא דיירים שתפסו בית זה ולשכנם בבתיים שיופקעו לשם כך ואז יוצר
הרעו מצב.

י. קליבנוב: מחנוד להצעות הנ"ל היות ולבתיים חדשים אלה

לא נכנסו אנשים בצורה הנזכרת אלא, היה

הסכם בין שני הצדדים, הדיירים ובעלי בתיים, כדי לא להפריע לבניה.

היו"ר נ. ניר: מצביע את הצעת חברי הכנסת ע. זבוטינסקי

ומ. בן עמי.

ההצעה נפלה.

חבר הכנסת זבוטינסקי שומר לעצמו זכות

הסתיגות: " להכניס בסעיף קטן (א), אחרי תת-סעיף (ב), תת-סעיף (ד) בנוסח
הבא: " היו המקרקעים בית שבנינו נסתיים אחרי יום

ב' באייר תש"ח, וערב הכנס חוק זה לתקפו נמצא הבית תפוס לפי אחת התקנות
שנזכרו בסעיף 26, רשאי בעל הבית להגיש לרשות המוסמכת, תוך חדשים מיום
הכנס חוק זה לתוקפו, דרישה להחזיר לו את הבית. הגיש בעל הבית דרישה
להחזיר את הבית תוך 4 חדשים מיום הגשת הדרישה. לא הגיש בעל הבית דרישה
להחזרת הבית תוך חדשים מיום הכנס חוק זה לתקפו, יהיה דין הבית כאילו
בנינו נסתיים לפני היום ה' באייר תש"ח.

חבר הכנסת מ. בן-עמי שומר לעצמו זכות

הסתיגות בקשר לזכות הערעור לבעל הבית שבנינו

הוקט אחרי הקמת המדינה ונתפס.

סעיף 29.

היו"ר נ. ניר:

סעיף 29. " (ראש) הממשלה ממונה על ביצוע חוק זה

והיא רשאית (והוא רשאי) להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו".

ח. רובין: מסכים לפנוי של ראש הממשלה כממונה על

ביצוע חוק זה, אך אינו מסכים שתתנה לו

הסמכויות להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

לדעתו אין צורך בהתקנת תקנות לחוק זה.

אלא במתן הוראות אדמינסטרטיביות אשר הן ענין פנימי בחוך המשרדים

קצמס.

מציע שהרשות המבצעת אהיה שר ולא הממשלה.

שר המשפטים:

מתנגד להצעות אלה. לדעתו צריך להיות

ד"ר ז. ורהפטיג:

הממונה על ביצוע חוק זה

שר הפנים.

מצביע אח ההצעות.

היו"ר נ. ניר:

נתקבלה ההצעה שהממונה על ביצוע חוק

זה הוא ראש הממשלה.

חבר הכנסת ז. ורהפטיג שומר לעצמו זכות

הסתיגות.

מצביע את הצעתו של חבר הכנסת רובין בקשר

היו"ר נ. ניר:

להתקנת תקנות לביצוע חוק זה.

ההצעה נפלה.

חבר הכנסת ח. רובין שומר לעצמו זכות

הסתיגות.

אנו עוברים לחוספת.

סעיף 5.

"בעל הבית חייב לספק לדייר את כל השירותים

שסיפוקם על בעל בית לפי החוק או לפי המנהג או לפי הנהוג באותו בית".

מציע להשמיט את סעיף 5.

מ. בן עמי:

מצביע את הצעה חבר הכנסת בן עמי.

היו"ר נ. ניר:

ההצעה נפלה.

חבר הכנסת בן עמי שומר לעצמו זכות הסתיגות.

סעיף 7. "בהוספת זו "בעל הבית" כולל את מי שזכאי

לקבל את שכר הבית."

מציע להשמיט את המלים: "כולל את" ולכתוב

היועץ המשפטי י. שאירא:

"פירושו".

מתנגד להצעה זו ומבקש להשאיר את המלים:

י. לם:

"כולל את", היות ויש מקרים שבעל הבית מוסר

את הזכות לקבלת פירות הבית לאדם אחר, כגון אשה וכו' ואז לדעתו בעל הבית

אף כן חייב לספק את השירותים ולא אותו האדם האחר.

מצביע את שתי ההצעות.

היו"ר נ. ניר:

נתקבלה הצעתו של היועץ המשפטי, לכתוב את

המלה "פירושו" במקום המלים "כולל את".

חבר הכנסת לם שומר לעצמו זכות הסתיגות.

י"א חשון תש"י
חוק תפיסת נכסים

היו"ר נ. ניר:

מר בר-רב-האי מציע לשנות את שם החוק כולו.

ד. בר-רב-האי:

חושב, כי שם החוק הזה מבהיל את הקהל הרחב יותר מאשר החוק עצמו. לכן מציע לשנות את

שם החוק.

ה. רובינ:

מציע לקרוא לחוק זה:

"חוק תפיסת נכסים לשעת חרום".

יועץ המשפטי י. שפירא:

מציע שהועדה תתן ליו"ר הועדה יפוי כוח לקבוע את השם המתאים ביחד עם היועץ המשפטי.

א הצעת היועץ המשפטי - נ ח ק ב ל ה .

ע. זבוטינסקי:

מבקש לאפשר לו זכות הסתיגות במקרה שיקבע שם אשר לא יסכים לו.

היו"ר נ. ניר:

לאחר שיוחלט על שם הוא יובא בפני הועדה.

מר וילקנפלד:

מבקש שהועדה תאפשר - באם החוק יתקבל בכנסת - לדחות את תאריך התחלת התקף של חוק זה. היות ובצוע חוק זה כרוך בסדורים שונים כגון: הכנת ועדות שתמפלנה בבצוע חוק זה וכו'.

היו"ר נ. ניר:

מכיר כי תוקפו של חוק תפיסת נכסים פג ביום 30.11.49

מר וילקנפלד:

אם בן זה ידחה עד 1.12.49

מא.

15

ועדת חוקה, חוק ומשפט
י"ז חשון תש"י
חוק תפיסת נכסים

הצעת מר וינקנפלד נח ק ב ל ה.

מבקש בשם סיעתו לדחות את הדיון על החוקה לעוד
שבוע ימים.

י. קוסוי:

ההצעה לא נתקבלה.

היו"ר נ. ניר:

נועל את הישיבה וקובע את הישיבה הבאה ליום

רביעי 16.11.49.

הישיבה ננעלה בשעה 13.15.